

stk. 2, nr. 5, at den betingede frakendelse for den aktuelle forseelse skal erstattes af en ubetinget frakendelse.

Bestemmelsen i § 126, stk. 2, nr. 4, om betydningen af et tidligere pålagt kørselsforbud, følger samme systematik som bestemmelserne i § 126, stk. 2, nr. 3.

Ved lov nr. 498 af 7. juni 2001 er som ny bestemmelse indsat § 126, stk. 4, hvorefter der indtræder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse, hvis forseelsen er omfattet af § 125, stk. 2, 2. pkt. eller § 126, stk. 1, nr. 1-3, 5 eller 6, og forseelsen er begået inden for de første to år efter førstegangserhvervelse af førerret. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. marts 2002, jf. bekendtgørelse nr. 1084 af 18. december 2001. Bestemmelsen har ifølge forarbejderne til formål at mindske antallet af trafikulykker, særligt blandt nye, unge bilister, idet analyser viser, at denne gruppe er stærkt overrepræsenteret i ulykkesstatistikkerne.

Ved lov nr. 432 af 10. juni 2003 blev den tidsmæssige periode i § 126, stk. 4, forlænget fra to til tre år, således at et kørselsforbud træder i stedet for en betinget frakendelse i medfør af § 125, stk. 2, 2. pkt., eller § 126, stk. 1, nr. 1-3, 5 eller 6, hvis forseelsen er begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. september 2003. Forlængelsen af prøveperioden indebærer, at en førstegangserhverver vil være mindst 21 år, når prøvetiden udløber. Formålet med forlængelsen af prøveperioden er ifølge lovens forarbejder at give ordningen med kørselsforbud større færdselssikkerhedsmæssig effekt og gennemslagskraft.

Falder kørslen materielt inden for de nævnte tilfælde i § 125, stk. 1, § 125 a, stk. 1 og § 126, stk. 1, er det principielle udgangspunkt, at frakendelse er obligatorisk, jf. herved ordene »skal frakendes«. Dette princip er dog som følge af de almindelige regler om den indbyrdes afgrænsning mellem domstolenes og anklagemyndighedens kompetence undergivet visse begrænsninger. Hvis det er fastslået, at en konkret kørsel er omfattet af frakendelsesreglerne og derfor skal medføre frakendelse, beror valget imidlertid i realiteten alene mellem betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten.

Efter bestemmelserne i § 125, stk. 1, § 125 a, stk. 1, og § 126, stk. 1, er det retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, der frakendes, hvilket vil sige retten til at føre bil, motorcykel, registreringspligtig knallert, traktor og motorredskab.

Der er ikke hjemmel til at udvide frakendelsen til at omfatte ikke-registreringspligtig knallert, cykel eller hest. Der er ej heller hjemmel til at begrænse frakendelsen til kun at omfatte visse af de køretøjskategori-

er, hvortil der kræves kørekort, eller til kun at omfatte visse former for kørsel, f.eks. privatkørsel.

Frakendelse sker hos føreren af køretøjet og kan ikke udstrækkes til at omfatte personer, der ikke selv har ført køretøjet, f.eks. ejeren, brugeren eller personer, der har medvirket til kørslen. Passagerer, der griber ind i kørslen, vil dog i den forbindelse blive betragtet som fører af køretøjet. Frakendelse er ikke betinget af tilregnelighed hos føreren og kan derfor finde sted, selv om føreren ikke straffes som følge af utilregnelighed, jf. straffelovens § 16 om personer, der på gerningstidspunktet var utilregnelige på grund af sindssygdom eller en tilstand, der må ligestilles hermed.

Førerretten kan ligeledes frakendes, selv om den pågældende ikke i forvejen har erhvervet førerret (herunder unge under 18 år), idet afgørelsen dog i sådanne tilfælde vil indebære frakendelse af retten til at erhverve førerret.

Frakendelse af førerretten kan endvidere kun ske i anledning af en kørsel, som har fundet sted med et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, jf. herved ordene »skal frakendes føreren af et sådant køretøj« i lovens § 125, stk. 1, § 125 a, stk. 1 og § 126, stk. 1.

Endelig er det en betingelse for frakendelse af førerretten, at kørslen har fundet sted på færdselslovens område, jf. færdselslovens § 1.

Retsvirkningerne af en frakendelse beror på, om frakendelsen er ubetinget, betinget, eller om der er pålagt kørselsforbud.

En ubetinget frakendelse medfører, at føreren ikke må føre et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, og overtrædelse heraf straffes efter færdselslovens § 117, stk. 6, om kørsel i frakendelsestiden.

Er førerretten frakendt ubetinget, kan denne efter frakendelsestidens udløb ifølge færdselslovens § 60, stk. 2, kun generhverves, såfremt den pågældende aflægger og består en kontrollerende køreprøve. Der skal ikke aflægges kontrollerende køreprøve, hvis den domfældte har bestået en køreprøve efter det forhold, der gav anledning til tiltalen, og køreprøven er bestået inden for det sidste år før frakendelsestidens udløb og inden for det sidste år før ansøgningen om generhvervelse af kørekort.

Ved lov nr. 468 af 10. juni 1997 blev der indsat et nyt pkt. i færdselslovens § 60, stk. 2. Har førerretten herefter været frakendt ubetinget som følge af spiritus- eller promillekørsel, kan retten efter frakendelsestidens udløb kun generhverves, hvis ansøgeren forinden har modtaget fornyet, særlig køreundervisning og har bestået en kontrollerende køreprøve. Ved lov nr.